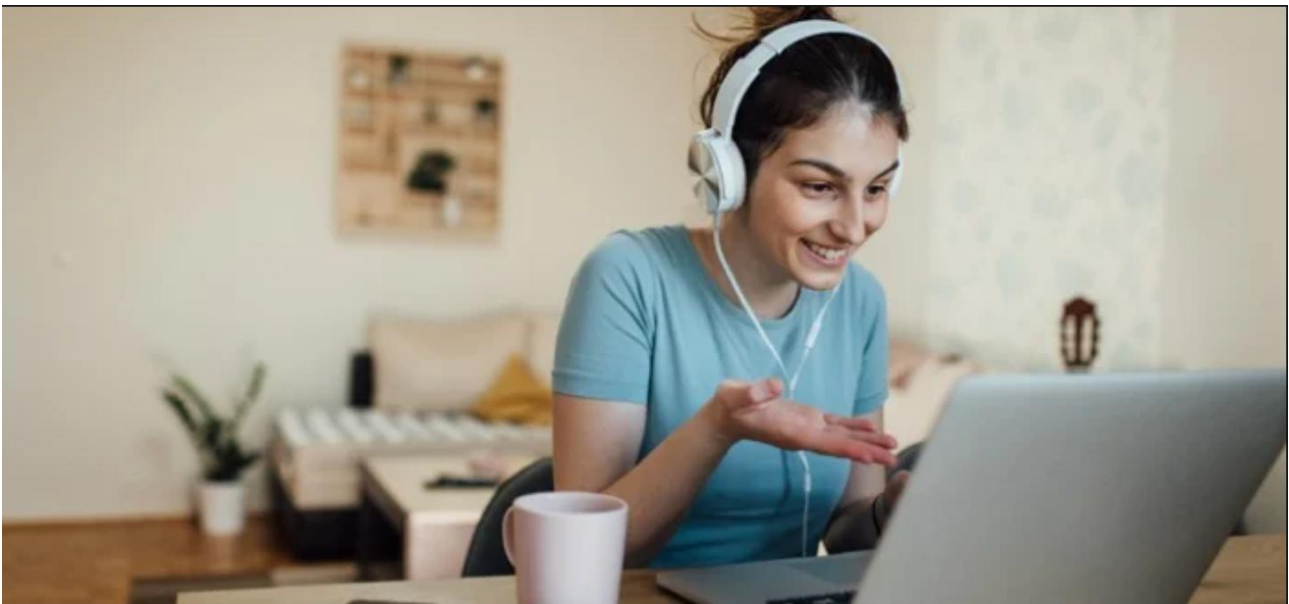

Spletno izobraževanje

Spletno učenje ni naslednja velika stvar, ampak je že zdaj velika stvar.

Donna J. Abernathy

Spletno izobraževanje bo verjetno v ne tako oddaljeni prihodnosti postalo glavna oblika izobraževanja. V tem poglavju najprej opišemo razliko med tradicionalnim in spletnim učenjem, pri čemer smo opisali razvoj učenja na daljavo in intenzivnost spletnega učenja v sodobni družbi.

Slika 64 spletno učenje

V nadaljevanju opisujemo veščine, potrebne za uspešno spletno učenje in primer dela na platformi Coursera.

Primerjava spletnega in klasičnega učenja

Ljudem moramo prinesiti učenje, namesto da ljudi pripeljemo k učenju.

Elliot Masie

Spletno učenje je pravzaprav razširitev učenja na daljavo, ki ima bogato zgodovino, začenši v 19. stoletju. Tako piše v članku Evolucija učenja na daljavo:

»Nekateri trdijo, da je bil začetek učenja na daljavo leta 1840, (ko) je angleški pedagog sir Isaac Pitman poučeval stenografijo po pošti (UFL). Pitman je učencem pošiljal besedila na razglednicah, učenci pa so mu pošiljali svoje naloge. Dopisni tečaji so se še naprej razvijali in časovnica. Muzeja izobraževanja na daljavo razkriva, da je Univerza v Londonu leta 1858 postala prva univerza, ki je ponujala diplome učenja na daljavo.

30 let pozneje je bila leta 1888 ustanovljena največja zasebna profitna šola s sedežem v Pennsylvaniji, International Correspondence Schools, da bi zagotovila usposabljanje priseljenih premogovnikov, ki so želeli postati inšpektorji ali delovodje državnih rudnikov. Leta 1894 je vpisal 2.500 novih študentov in leta 1895 diplomiralo 72.000 novih študentov. Povečanje je bilo posledica pošiljanja popolnih učbenikov namesto individualnih lekcij in uporabe 1.200 agresivnih osebnih prodajalcev. Do leta 1906 je skupno število vpisanih v Mednarodno dopisno šolo doseglo 900.000.«

Razvoj tehnologije, kot so radio, telefon in televizija, je v dvajsetem stoletju povečal število uporabnikov učenja na daljavo. Vendar se je prava revolucija v učenju na daljavo zgodila z razvojem interneta ob koncu dvajsetega stoletja. Komunikacija prek interneta je omogočila prehod iz sistema ena proti mnogo v komunikacijo ena proti ena. Učitelj in učenec sta lahko v stalnem stiku ne glede na to, kje in v katerih časovnih pasovih sta. Edini pogoj je kakovosten dostop do interneta in ustrezne naprave (računalnik, tablica, pametni telefon).

Analiza področja spletnega učenja kaže, da:

- Spletno učenje kot industrija je od svojega začetka na svetovni ravni zraslo za 900 %.
- Mikroučenje (majhen model e-učenja) je v letu 2018 predstavljalo 60,7 % spletnega učenja.
- Vsaj 60 % uporabnikov interneta sodeluje pri spletnem učenju.
- 80 % podjetij in 50 % institucionalnih študentov je uporabljalo platformo za e-učenje.
- E-učenje zaposlenim in študentom vzame od 40 do 60 % manj časa kot klasično učenje.
- Udemy, ena najbolj priljubljenih platform za spletno učenje, ima več kot 20.000 strokovnjakov, tečaje pa obiskuje približno 12 milijonov študentov.
- Teachable, druga platforma, ima več kot 7.500 strokovnjakov in ponujajo več kot 20.000 spletnih tečajev. Imajo približno 3 milijone študentov.
- Trg ZDA in Evrope predstavljata 70 % večine uporabnikov trga storitev e-učenja po vsem svetu.
- 63 % ameriških študentov dnevno uporablja spletna učna orodja.
- Video posnetki so sestavni del spletnega učenja. Zato je Sony leta 2017 prodal enote PlayStation Virtual Reality v vrednosti 500 milijonov dolarjev.
- 67 % ameriških študentov je na svojih mobilnih telefonih opravilo nekatere, če ne vse dejavnosti tečaja.
- Število študentov, ki so diplomirali izključno preko spletnega učenja, se je povečalo s 3,8 % v letu 2008 na 10,6 % v letu 2016.

Posebna kategorija spletnega učenja so MOOC (Massive Open Online Learning Courses), ki jih ponujajo univerze in v katere je vpisanih veliko število študentov. Leta 2020 so vodilne platforme za MOOC imele naslednje število udeležencev, tečajev in diplom.

Platforma	Udeleženci	Tečaji	Diploma
Coursera	76 milijuna	4600	25
Edx	35 milijuna	3100	13
FutureLearn	14 milijuna	1160	28
Swayam	16 milijuna	1130	0

Spletno učenje posnema bolj ali manj enak proces kot fizično učenje. Vendar pa so druge komponente edinstvene za spletno učenje. Vključujejo:

- Interaktivni videoposnetki: ti videoposnetki učencem omogočajo raziskovanje vsebine v videoposnetkih z različnimi interakcijami, kot so klikanje, vlečenje in druge raziskovalne funkcije.
- PowerPoint predstavitve: z uporabo programske opreme, kot je Microsoft PowerPoint, PowerPoint predstavitve učiteljem omogočajo razširjanje informacij z diapozitivi. Ti diapozitivi lahko vsebujejo besedilo, grafikone, video posnetke, zvok, povezave, tabele, slike in celo besedilo.
- Vir iz pisnega gradiva: Ta postopek vključuje prenos vsebine iz razpoložljivih učbenikov, revij in druge literature.
- Forumi in diskusijske table: spletne učne platforme ponujajo storitve, podobne klepetalnicam. Učenci in učitelji lahko razpravljajo ali predstavijo svoje poglede na temo.

Ocenjevanje: To je podobno pisnim izpitom, vendar na voljo na spletu. V večini primerov inštruktorji ponujajo ocene v odprti knjigi, ki študentom omogočajo, da se obrnejo na druge

Našteli bomo prednosti spletnega učenja:

- Čas učenja lahko določite sami.
- Niste vezani na lokacijo, študirate lahko kjer koli, kjer imate dostop do interneta.
- Dinamiko učenja lahko prilagodite svojim potrebam.
- Učite se lahko takrat, ko ste za to najbolj razpoloženi.
- Imate enostaven dostop do izobraževalnih gradiv.
- Z lahkoto komunicirate z drugimi študenti, izmenjujete izkušnje in si pomagata.
- Spletni tečaji so poceni ali brezplačni. Coursera in Edx zahtevata samo plačilo tečaja, če želite pridobiti certifikat.
- Platforme vam ponujajo tečaje, ki jih vodijo vrhunski strokovnjaki in predavatelji.

Slika 65 Ilustracija spletnega učenja

Spletno izobraževanje ima v primerjavi s klasičnim izobraževanjem tudi določene slabosti:

- Neposreden stik učitelj-učenec je še vedno pomemben.
- Ne glede na razvoj tehnologije nam obstoječe rešitve ne omogočajo popolnega spremljanja govornice telesa.
- Predavatelji ne morejo neposredno spremljati odziva študentov in temu prilagajati njihove predstavitve.
- Program je fiksen in ga ni mogoče spreminjati, ni improvizacij.
- Tečajji, ki jih obiskuje veliko udeležencev, ne ponujajo možnosti neposredne komunikacije.
- Nekatere teme je zelo težko razložiti prek internetne komunikacije in preprosto v neposrednem stiku.

Slika 66 Klasično učenje

Izkušnje, ki smo jih pridobili z izvajanjem več spletnih tečajev, kažejo, da je najboljši pristop hibridno učenje, pri katerem del poučevanja poteka prek spleta, del pa v klasični obliki. Ob tem je treba pravilno določiti, katere teme se bodo realizirale preko spleta in katere bodo v neposrednem stiku učitelj-učenec.

Ocenjujemo, da bo v prihodnje vse več neformalnega izobraževanja v obliki spletnega učenja, formalno izobraževanje pa bo potekalo na hibriden način. Pandemija COVID-19 je pospešila proces sprememb in verjetno bomo kmalu imeli možnost, da starši in šolarji z otroki določen čas bivajo v drugih destinacijah, otroci pa so še vedno vključeni v izobraževalni proces preko spleta.